

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ROŚLIN I NASIENNICTWA w Olsztynie

WORT.7126.4.5.2018

Szanowni Państwo

Ochrona roślin jest obecnie niezbędnym i stałym elementem produkcji roślinnej stabilizującej plonowanie roślin a także gwarantującym uzyskanie wysokiej jakości płodów rolnych. Poważnym argumentem, potwierdzającym konieczność stosowania ochrony roślin, jest znaczne ograniczenie strat powodowanych przez organizmy szkodliwe.

Niezbędna w produkcji roślinnej chemiczna ochrona roślin może jednak powodować, przy niewłaściwym zastosowaniu, zagrożenie dla zdrowia ludzi, zwierząt czy środowiska. Dlatego niezwykle ważnym jest umiejętne korzystanie ze środków ochrony roślin, w taki sposób, aby zagrożenie to eliminować bądź ograniczyć do minimum.

Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Olsztynie przypomina o bezpiecznym i właściwym stosowaniu środków ochrony roślin, w sposób nie stwarzający zagrożenia dla zdrowia człowieka, zwierząt oraz środowiska. Ponieważ jednym z najpoważniejszych czynników plonotwórczych są zapylacze, należy tak prowadzić technologie uprawy, aby umiejętnie pogodzić zabiegi ochrony roślin z pożyteczną działalnością tych organizmów.

W związku z tym informuję, iż osoby fizyczne, prawne oraz jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, w których władaniu znajdują się grunty, rośliny, produkty roślinne lub przedmioty lub środki ochrony roślin oraz stosujący środki ochrony roślin, w tym użytkownicy profesjonalni – osoby fizyczne, które stosują środki ochrony roślin w celach innych niż własne niezarobkowe potrzeby, w szczególności w ramach prowadzonej działalności gospodarczej lub zawodowej, w tym w rolnictwie i leśnictwie, zobowiązani są do przestrzegania przepisów zawartych w ustawie z dnia 8 marca 2013 roku o środkach ochrony roślin (Dz. U. z 2017 r. poz. 50 z późn. zm.) oraz w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r.

Zgodnie z powyższym rozporządzeniem właściwe stosowanie środków ochrony roślin obejmuje stosowanie ogólnych zasad integrowanej ochrony roślin oraz dobrej praktyki ochrony roślin, w której zabiegi z użyciem środków ochrony roślin są dobierane, dawkowane i planowane tak, aby zapewnić akceptowalną skuteczność przy minimalnej niezbędnej ilości zastosowanych środków ochrony roślin z uwzględnieniem miejscowych warunków oraz zwalczania metodami mechanicznymi i biologicznymi. Ze względu na ochronę środowiska naturalnego, a także zapewnienia bezpieczeństwa zdrowia ludzi począwszy od dnia 1 stycznia 2014 r., zgodnie z ustawą o środkach ochrony roślin obowiązkiem wszystkich profesjonalnych użytkowników środków ochrony roślin jest stosowanie zasad integrowanej ochrony roślin.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Olsztynie
ul. Kołobrzeska 11, 10-444 Olsztyn
tel. 89 533-21-28, fax: 89 534-36-23
wi-olsztyn@piorin.gov.pl
piorin.gov.pl/wiorin/warminsko-mazurskie/

Integrowana ochrona roślin jest to sposób ochrony roślin przed organizmami szkodliwymi polegający na wykorzystaniu wszystkich dostępnych metod ochrony roślin, w szczególności metod niechemicznych, w sposób minimalizujący zagrożenie dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz dla środowiska. Szczegółowe wymagania dotyczące integrowanej ochrony roślin zostały określone w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 kwietnia 2013 r. w sprawie wymagań integrowanej ochrony roślin (Dz.U. poz. 505). Mając na uwadze wymienione przepisy producent rolny powinien przed zastosowaniem chemicznej ochrony roślin wykorzystać wszystkie dostępne działania i metody ochrony przed agrofagami aby ograniczyć stosowane pestycydy. Zapisy rozporządzenia kładą silny nacisk m.in. na stosowanie płodozmianu, odpowiednich odmian, przestrzegania optymalnych terminów, stosowania właściwej agrotechniki, nawożenia oraz zapobiegania rozprzestrzenianiu się organizmów szkodliwych. Jednym z wymogów jest również ochrona organizmów pożytecznych oraz stwarzanie warunków sprzyjających ich występowaniu, w szczególności owadów zapylających i naturalnych wrogów organizmów szkodliwych. Zastosowanie chemicznej ochrony roślin powinno być poprzedzone działaniami monitoringowymi w uprawie oraz podparte odpowiednimi instrumentami naukowymi i doradztwem. Szczegółowe informacje dotyczące integrowanej ochrony roślin wraz z pomocnymi narzędziami, takimi jak metodyki integrowanej ochrony roślin, poradniki, systemy wspomagania decyzji zostały zamieszczone na stronie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi pod adresem <http://www.minrol.gov.pl/pol/Informacje-branzowe/Produkcja-roslinna/Ochrona-roslin/Integrowana-ochrona-roslin>.

Wymagane jest, aby zabiegi z zastosowaniem środków ochrony roślin przeznaczonych dla użytkowników profesjonalnych były wykonywane przez osoby, które ukończyły właściwe szkolenie w zakresie środków ochrony roślin i posiadają aktualne zaświadczenie o ukończeniu tego szkolenia. Do zabiegu z zastosowaniem środków ochrony roślin należy używać sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin, który użyty zgodnie z przeznaczeniem nie stwarza zagrożenia dla zdrowia ludzi, zwierząt, środowiska oraz jest sprawny technicznie i skalibrowany. Osoby nie posiadające wymaganych prawem kwalifikacji oraz posiadacze sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin, którzy nie mają aktualnego dokumentu potwierdzającego ich sprawność techniczną, powinni zgłosić się do przedsiębiorców/podmiotów wpisanych do rejestrów prowadzonych przez wojewódzkiego inspektora w zakresie prowadzenia szkoleń w zakresie ochrony roślin oraz potwierdzania sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin. Aktualne wykazy ww. przedsiębiorców/podmiotów są umieszczone na stronie internetowej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Olsztynie pod adresem: <http://piorin.gov.pl/wiorin/warminsko-mazurskie/>

Na ww. stronie umieszczony jest również rejestr przedsiębiorców uprawnionych do wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin a także adresy komórek organizacyjnych (Oddziałów, Delegatury) Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Olsztynie. Informacje o środkach ochrony roślin dopuszczonych przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi do obrotu i stosowania w Polsce są dostępne pod adresem: <http://www.minrol.gov.pl/Informacje-branzowe/Produkcja-roslinna/Ochrona-roslin>.

Pod adresem: <http://www.piorin.gov.pl/sygn/start.php> Inspekcja sygnalizuje pojaw organizmów szkodliwych dla upraw ważnych gospodarczo na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.

Przekazując powyższe informacje, proszę o przestrzeganie ustalonych prawem zasad, a w szczególności eliminowanie zabiegów środkami ochrony roślin toksycznymi dla pszczoł, na kwitnących roślinach (w tym również na uprawach z kwitnącymi chwastami w roślinach uprawnych) lub pokrytych spadzią. W przypadkach, gdy zachodzi konieczność wykonania zabiegu na kwitnących roślinach, należy stosować właściwy dobór środków ochrony roślin, a zabiegi wykonywać poza godzinami lotu (najlepiej wieczorem po zachodzie słońca) z zachowaniem wymaganego dla danego preparatu środka ostrożności dla pszczoł.

Zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 z późn. zm.) do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, nie zastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów. Jeżeli ustawy nie stanowią inaczej, rozstrzyganie w ww. sprawach, należy do gminy. Ponadto, zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1868 z późn. zm.) do obowiązków powiatu należy wykonywanie zadań o charakterze ponadgminnym m.in. z zakresu: ochrony środowiska i przyrody, rolnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego. W przypadku podejrzenia, że wskutek zastosowania środków ochrony roślin nastąpiło ostre zatrucie pszczoł, zainteresowany pszczelarz może wystąpić do właściwego ze względu na usytuowanie pasieki urzędu gminy lub miasta o powołanie komisji, której działalność ma doprowadzić do uwierzytelnienia zaistniałego faktu.

W przypadkach koniecznych, na zlecenie poszkodowanego pszczelarza, może być pobrana próbka martwych pszczoł, celem przeprowadzenia analizy na pozostałości środków ochrony roślin. Na stronie internetowej Państwowego Instytutu Weterynaryjnego - Państwowy Instytut Badawczy w Puławach <http://www.piwet.pulawy.pl/> znajduje się „Instrukcja pobierania i przesyłania próbek laboratoryjnych badań diagnostycznych przy podejrzeniu ostrego zatrucia pszczoł środkami ochrony roślin” zawierająca zasady postępowania przy stwierdzeniu zatrucia oraz sposób pobierania próbek.

W przypadku kiedy działająca w sprawie zatrucia Komisja lub podmiot poszkodowany, uzna za niezbędne pobranie i przekazanie do badania na pozostałości środków ochrony roślin próbek gleby lub roślin, czynności związane z próbkowaniem w tym zakresie zostaną wykonane przez przedstawiciela/inspektora WIORiN zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Badania roślin i gleby na pozostałości środków ochrony roślin wykonywane są na zlecenie podmiotu (między innymi) w:

- Instytucie Ochrony Roślin – Państwowy Instytut Badawczy Terenowa Stacja Doświadczalna Laboratorium Badania Pozostałości Środków Ochrony Roślin w Białymstoku ul. Chełmońskiego 22, 15-195 Białystok, tel. 85 6753419, 85 6785470, e-mail: biuro@ior.bialystok.pl, (badane mogą być także martwe pszczoły),
- Instytucie Ochrony Roślin – Państwowy Instytut Badawczy Zakład Badania Pozostałości Środków Ochrony Roślin ul. Władysława Węgorka 20, 60-318 Poznań, tel. 61 864 90 54, fax 61 864 91 80, e-mail: klienci.pozostalosci@iorpib.poznan.pl
- Głównym Inspektoracie Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Centralne Laboratorium w Toruniu, Pracownia Badania Pozostałości Środków Ochrony Roślin, ul. Żwirki i Wigury 73, 87-100 Toruń, tel. 56 639 11 10, fax 56 639 11 11, e-mail: cl-tor@piorin.gov.pl,
- Instytucie Ogrodnictwa w Skierniewicach Zakład Badania Bezpieczeństwa Żywności, ul. Pomologiczna 18, 96-100 Skierniewice, tel. 46 834 52 86, e-mail: Alicja.Kazmierczak@inhort.pl.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Olsztynie, z racji sprawowanego nadzoru nad stosowaniem środków ochrony roślin w oparciu o obowiązujące przepisy, równocześnie i niezależnie od działania przedmiotowej Komisji, dokonuje urzędowej kontroli prawidłowości stosowania środków ochrony roślin u podmiotów podejrzewanych o dokonanie zatrucia, a w wypadku stwierdzenia nieprawidłowości stosuje przewidziane przepisami prawa sankcje karne.

Przekazując powyższe informacje wyrażam nadzieję, że przyczynią się one do zwiększenia bezpieczeństwa związanego ze stosowaniem środków ochrony roślin w produkcji roślinnej, w tym w szczególności do skuteczniejszej ochrony owadów zapylających.

Z poważaniem
WOJEWÓDZKI INSPEKTOR
OCHRONY ROŚLIN I NASIENICTWA
W OLSZTYNIE

M. Pasiński
Maria Pasiński